

Format Folder Cliënten Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

December 2023

Blauw= onderwatertekst voor professionals

***** staat voor naam proeftuin in de specifieke regio. Onder proeftuin wordt in deze folder verstaan: een samenwerking van het lokale team met bijvoorbeeld een RVT waarin VT, de GI en de RvdK kunnen deelnemen.*

*Deze folder bevat handvatten om een eigen folder per **** te kunnen samenstellen.*

Deze folder bevat de minimale onderwerpen die duidelijk moeten zijn voor de cliënt bij aanvang.

Deze folder is geschreven vanuit opdracht landelijke werkgroep JZNL. De gedachte is dat deze folder wordt uitgedeeld bij 1^e contact van de proeftuin met cliënten.

Deze folder is geschreven ten behoeve van de rechtsbescherming van cliënten. Belangrijk is de cliënt zo vroeg mogelijk mee te nemen in wat er gebeurt. Transparant zijn in het proces past binnen de pijler 'rechtsbeschermend en transparant' van het Toekomstscenario.

Deze folder is bedoeld voor volwassenen. Het idee is dat er vanuit de proeftuin ook een folder beschikbaar komt voor jeugdigen.

1) Wat is **?**

De organisatie van jeugd- en gezinsbescherming in Nederland moet effectiever en slimmer. Daarom wordt onderzocht hoe partijen meer kunnen samenwerken in plaats van los van elkaar. Dit landelijke onderzoeksprogramma heet Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Meer informatie daarover vindt u op de website: <https://www.voordejeugdenhetgezin.nl/toekomstscenario-kind-en-gezinsbescherming>.

*In regio noemen zijn wij al begonnen met werken op deze manier in *****.*

In deze folder krijgt u informatie over deze nieuwe manier van samenwerken tussen *[voeg hier de betrokken partijen en taken die deelnemen aan de betreffende proeftuin: bijvoorbeeld lokaal team, GI, VT, RvdK etc. en bijv. Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige en leg kort uit hoe deze samenwerking eruit ziet en wat er anders is t.o.v. de huidige wijze van samenwerking. Ter ondersteuning kan informatie uit het filmpje over het Toekomstscenario worden gebruikt. Zie ook [Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming | voor Jeugd & Gezin \(voordejeugdenhetgezin.nl\)](#)*

2) U beslist zelf over deelname aan ***

In ***** waarmee u nu contact heeft, werken verschillende organisaties op een andere manier samen. Deze organisaties willen graag meedenken en -doen vanuit de expertise die zij in huis hebben. Dat mogen zij alleen doen als u daar toestemming voor geeft. Uw toestemming heeft betrekking op de wijze waarop de hierboven genoemde organisaties samenwerken binnen ****.

In deze folder vindt u een toelichting op hoe ***** werkt, zodat u weet waarvoor u toestemming geeft.

De contactpersoon van ***** bespreekt de werkwijze met u en geeft u de informatie die u nodig heeft. U kunt hierover vragen stellen.

Geeft u geen toestemming? Dan gaat de inzet van ***** niet van start. De contactpersoon bespreekt met u wat er verder mogelijk is.

Geeft u wel toestemming? Dan ontvangt u een mail of brief van ***** met een bevestiging dat u toestemming geeft voor de inzet van *****. *[De vorm waarin wordt bevestigd, verschilt per proeftuin, dus vul hierin wat de werkwijze is]*

Heeft u toestemming gegeven maar bedenkt u zich tijdens de deelname aan *****? Dan kunt u dit mondeling of per e-mail aangeven bij uw contactpersoon. Deze zal samen met u bekijken of een oplossing binnen ***** mogelijk is. Als er geen oplossing is die aan uw wensen voldoet, stopt de betrokkenheid van *****. De contactpersoon bespreekt met u wat er verder mogelijk is.

3) Hoe ziet deze manier van samenwerking met u en uw gezin eruit?

Er is contact met u omdat er zorgen zijn over de situatie binnen uw gezin. Wij zijn benieuwd naar uw verhaal en willen graag met u bespreken wat u vindt dat nodig is. Liefst krijgen we een zo compleet mogelijk beeld van uw situatie, zodat we passende hulp en ondersteuning kunnen bieden.

We vinden het belangrijk om goed naar u te luisteren, zodat u zich altijd gekend, gehoord en gezien voelt. Ook willen we duidelijk zijn in onze communicatie en doen wat we zeggen.

U heeft binnen **** een vast contactpersoon, tenzij anders met u is afgesproken. *(hoe kan contact worden opgenomen met het vaste aanspreekpunt? Wat is de frequentie van contact).*

a. Gesprek en ondersteuning

Wij gaan samen met u en de eventuele gezinsleden in gesprek over:

- Hoe vindt iedereen in uw gezin dat het gaat? (Elk van de kinderen vertelt zijn of haar eigen verhaal.)
- Wat gaat goed?
- Wat gaat minder goed?
- Wat heeft uw gezin nodig om het thuis beter te hebben met elkaar?

b. Plan

Samen met u en de andere leden van het gezin maken we een plan. *(beschrijf hoe je dat doet, evaluatiemomenten benoemen, contactfrequentie)* Zijn er mensen in uw omgeving die belangrijk zijn voor uw gezin? Zijn er professionals van buiten de **** nodig om te helpen bij het opstellen en uitvoeren van het plan?

Ook maken we samen een planning. Wanneer moet de situatie zijn verbeterd? Wanneer bespreken we gezamenlijk de voortgang?

c. Aan de slag

Daarna gaan we samen aan de slag zoals is beschreven in het plan. We werken aan het verminderen van de zorgen en het versterken van de dingen die goed gaan in uw gezin. We bespreken de voortgang en evalueren zoals is afgesproken.

d. Wat als de zorgen blijven bestaan?

Ons doel is om samen met u de thuissituatie te verbeteren. Bij veel gezinnen lukt het om daar samen stappen in te zetten. Maar misschien worden uw of onze zorgen niet minder. Ook kan het zijn dat we het niet eens worden over de ernst van de zorgen of over wat er moet gebeuren.

Het is belangrijk dat we er samen over praten als de situatie thuis onveilig is of als onderlinge relaties binnen het gezin onveilig zijn. We bekijken samen met u wat nodig is voor een veilige (thuis)situatie en maken gezamenlijk afspraken.

Als wij vinden dat de situatie bij u thuis té onveilig is en blijft, dan bespreken we dat met u. Vervolgens leggen we de vervolgstappen uit. Dit kan betekenen dat wij anderen inschakelen met wettelijke (onderzoeks)bevoegdheden, ook als dat tegen uw wens in is. Deze professional(s) kan/kunnen dan bijvoorbeeld een onderzoek starten naar (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling. Of een onderzoek naar de noodzaak van een kinderschermingsmaatregel.

Dit soort ingrijpen mag alleen plaatsvinden als aan wettelijke vereisten wordt voldaan. U krijgt informatie hierover van uw contactpersoon bij *****.

***LET OP:** Dit kan betekenen dat er een andere fase aanbreekt binnen de begeleiding, waarbij er bevoegdheden tegen de wil in kunnen worden ingezet, bijvoorbeeld het verkrijgen van informatie zoals VT dat nu mag of een beschermingsonderzoek door de RvdK. Dit betekent een toets (vooraf) op de vraag of aan de wettelijke grondslag voor inzet van deze bevoegdheid wordt voldaan (kernbesluit). Deze afweging moet je als professional ook aan de cliënt kunnen uitleggen. Het is van belang dat je als professional dat kantelpunt goed realiseert en dat de cliënt voldoende wordt geïnformeerd over wat dit precies inhoudt. Dit moet goed uitgewerkt worden en niet aan de individuele professional worden overgelaten.*

4) Wat gebeurt er met uw gegevens?

Uitgangspunt is dat wij samen met u bespreken wat er aan de hand is, wat nodig is en welke informatie hiervoor noodzakelijk is. Deze informatie komt zoveel mogelijk van u zelf, of die halen we met uw toestemming bij anderen op. Wij gebruiken de gegevens enkel voor het overleg binnen ***.

In het geval dat het bij u thuis te onveilig is en dat er iemand met wettelijke (onderzoeks)bevoegdheden wordt ingeschakeld, kunnen uw gegevens ook zónder uw toestemming worden uitgewisseld.

LET OP: Dit kan overgangsmoment zijn van vrijwillig naar gedwongen: transparantie cliënt dient hier te worden gewaarborgd.

5) Uw dossier

Om gezinnen en huishoudens goed te kunnen ondersteunen, moeten er gegevens worden geregistreerd. Over hoe en waar deze registratie plaatsvindt en hoe dit op een zorgvuldige wijze kan plaatsvinden, zullen bestuurlijke keuzes en afspraken moeten worden gemaakt.

Van belang is in ieder geval dat binnen een proeftuin duidelijkheid bestaat over de gemaakte afspraken hierover. Ook in verband met de informatie die hierover aan kinderen en volwassenen moet worden gegeven.

Voor cliënten is het van belang dat zij weten waar de informatie wordt opgeslagen, wie daar verantwoordelijk voor is. Cliënten moeten ook weten bij wie zij een verzoek om inzage, correctie en vernietiging kunnen indienen en hoe dit proces in zijn werk gaat. Deze inrichting verschilt per proeftuin en daarom is het aan de proeftuin zelf om deze paragraaf te vullen.

6) Bent u niet tevreden over de samenwerking?

Bent u niet (helemaal) tevreden over de samenwerking of gebeurt er iets dat u als onjuist of onterecht ervaart? Dan kunt u in gesprek gaan met uw contactpersoon. U kunt ook een klacht indienen. In de proeftuin ***** wordt gewerkt met een integrale klachtafhandeling of geldt de klachtprocedure van de organisatie waar de betrokken medewerker werkt geldt. Als het goed is, heeft u de klachtenregelingen ontvangen. Ook kunt u de klachtenregelingen vinden op *****.

Het is belangrijk dat de cliënt weet dat er een klachtenprocedure bestaat en dat hij weet met wie hij dit moet bespreken, en op welke wijze deze kan worden ingezet. De professionals in de proeftuin kunnen in de gesprekken hiervoor een praatplaat gebruiken. Het voert te ver om de gehele procedure uit te leggen in deze folder. Op dit moment werken sommige proeftuinen met een integrale klachtafhandeling. Dit houdt in dat de proeftuin een klacht tegen een medewerker van de proeftuin wordt afgehandeld volgens een klachtenregeling van de proeftuin en dat de proeftuin een eigen klachtencommissie heeft. Het gezin hoeft met de klacht dus niet bij de moederorganisatie aan te kloppen. De integrale klachtafhandeling wordt momenteel door een landelijke werkgroep nader verkend en uitgewerkt. Zo lang de integrale klachtafhandeling nog niet van toepassing is in de proeftuin, dan is het meest logisch dat de klachtprocedure van de organisatie van de betrokken medewerker geldt. Het is aan de proeftuin om in deze paragraaf te vermelden hoe de klachtafhandeling is geregeld.

Het zou wenselijk zijn een aparte folder te maken over de klachtprocedure en deze te overhandigen wanneer de zorg aanvangt.

7) Ondersteuning

U heeft recht op onafhankelijke ondersteuning. De wet kent verschillende vormen van professionele en onafhankelijke ondersteuning, zoals vertrouwenspersonen en een cliëntondersteuner. Dit zijn geen hulpverleners, zij staan los van de organisaties die samenwerken in *****. Het inschakelen van deze vorm van ondersteuning kost u niets. Een vertrouwenspersoon of cliëntondersteuner kan meedenken over welke zorg, hulp of middelen bij u passen. Cliëntondersteuners helpen u de weg te vinden in de regels en organisaties. Daarnaast bieden ze een luisterend oor.

Wilt u gebruik maken van een cliëntondersteuner of vertrouwenspersoon? Neem dan contact op met een organisatie voor onafhankelijke ondersteuning. Meer informatie over onafhankelijke vertrouwenspersonen in uw gemeente vindt u op [\[verwijzen naar info in de regio\]](#) en op de website van [Jeugdstem](#). Informatie over onafhankelijke cliëntondersteuning in uw gemeente vindt u op [\[verwijzen naar info in de regio.....\]](#) en op de website van [Regelhulp](#).

8) Ervaringsdeskundigen

Het is belangrijk om richting cliënten transparant te zijn over rol ervaringsdeskundige, onderdeel team of anders. Ervaringsdeskundigen kunnen een belangrijke brugfunctie vervullen tussen theorie en praktijk. Zij zijn het levende bewijs dat een uitweg mogelijk is uit een situatie die uitzichtloos lijkt. Zij hebben een antwoord op de vraag hoe beleid zich vertaalt naar het dagelijks leven van mensen.

Als proeftuin bepaal je samen met de ervaringsdeskundige hoe zijn/haar inzet benut wordt, en of bv weigering een breekpunt is voor deelname aan de proeftuin. De keuze die is gemaakt kan in de folder worden opgenomen om cliënten hierover te informeren.

Enkele ideeën:

- *Samen onderzoeken hoe ervaringsdeskundigheid in de proeftuin zo goed mogelijk ingezet en geborgd kan worden, zodat kinderen, jongeren en volwassenen meer ervaren dat zij gehoord, gezien en gesteund worden.*
- *Vanuit het cliëntperspectief meedenken, bijvoorbeeld op het gebied van beleid, hulpverlening, onderzoek, lotgenotencontact, voorlichting.*
- *Samen met de ervaringsdeskundige en professionals handvatten bieden op het gebied van bejegening, overwinnen van handelingsverlegenheid en in verbinding staan met de cliënt.*